Народно-пісенна основа лірики С. О. Єсеніна

Я думаю:

Как прекрасна земля

И на ней человек...

С. Єсенін

Сергій Єсенін прожив лише 30 років. Але слід, залишений ним у поезії, дуже глибокий. Люди любили чесну, яскраву мову поета, гостро відчували свіжість і красоту єсенінської інтонації, внутрішню чистоту її. Його поезія завжди жива в душі і пам’яті нашого народу, тому що вона сягає своїм корінням в глибинні шари народного життя.

Повернемося до ранніх віршів Єсеніна — перед нами постає Русь із її шляхами, то освітленими місяцем зимової пори, то з їх «солончаковой тоской летом». Ця Русь з її барвами, запахами проходить перед нами, як великий обжитий світ, батьківщина, що дана людині для життя. Усе тут миле поетові. Низка порівнянь, образів, метафор, усіх словесних засобів взята з селянського життя, рідного і зрозумілого.

Тянусь к теплу, вдыхаю мягкость хлеба

И с хрустом мысленно кусаю огурцы.

За ровной гладью вздрогнувшее небо

Выводит облако из стойла под уздцы.

Єсенін приніс у літературу образи рідних полів, мову народу, його пісень. Наглядний безпосередній зв’язок із народною піснею у лексиці його віршів пісенного складу, у таких, наприклад, як «Гой ты, Русь моя родная», «Темна ноченька, не спится» та інших, написаних у реалістичній мальовничій манері.

Образи у віршах Єсеніна народжувалися на основі народних приказок, прислів’їв, загадок, де вони відігравали важливу роль. Іноді прямо запозичуючи, а іноді піддаючи їх складній поетичній переробці, Єсенін охоче удавався до них. Наприклад: «Нынче солнце, как кошка...». Але в той же час, маючи на увазі

це образне порівняння, він створює на основі його самостійний похідний образ, який передає картину вечірньої зорі:

В тихий час, когда заря на крыше,

Как котенок, моет лапкой рот...

Єсенінській творчості властивий один із прийомів посилення емоційності вірша в усній поезії — повторення: «Ветры мои, ветры, вы, буйные ветры!» — чується голос народного

співця. І йому ніби вторить поет: «Ветры, ветры, о снежные ветры!», «Клен ты мой опавший, клен заледенелый...». Цей прийом повторення робить вірші емоційно насиченими, співучими, сприяє посиленню ліричного настрою.

Мелодійність — ще одна особливість єсенінської лірики. Ліричні твори Єсеніна написані, як пісні, і легко можуть бути покладені на музику. Лірика його вся пронизана пісенною стихією. «Засосал меня песенный плен», — писав про себе поет, підкреслюючи цю особливість своїх творів. Сам він часто називав свої твори піснями. Популярності віршів-пісень Єсеніна сприяв їх плавний ритмічний плин, проста мова.

Таким чином, вірші Єсеніна разючі за різноманітністю засобів художнього вираження. Художня форма, стилістичні засоби кращих ліричних творів поета говорять про народну основу його поезії, про багатство барв, про силу вкладених у неї почуттів.